

AL-HIKMAH

Jilid	8	ISSN 1985-6822	2016
No.	2		1438

- SEJARAH DAN LATAR BELAKANG MASYARAKAT KADAYAN ...3-18
Normala Othman
- ARAB HADHRAMI DAN ARAB PERANAKAN DI MALAYSIA ...19-37
Latifah Abdul Latiff, Siti Nor Baya Jacob, Anita Ismail, Adibah Sulaiman, Mashitah Sulaiman & Azmir Mohd Nizah
- PERSEPSI PELAJAR UKM TERHADAP HUBUNGAN ETNIK DI MALAYSIA ...38-59
Nazri Muslim, Fazilah Idris, Rozita Ibrahim, Rozmel Abdul Latiff, Nasruddin Yunos, Ahmad Zamri Mansor & Hasanah Abd. Khafidz
- METOD DAKWAH MOHD FADLI YUSOF DALAM PENGISLAMAN SUKU KAUM MASYARAKAT MURUT ...60-80
Abd Hadi Borham, Wahyu Hidayat Abdullah, Mohamad Marzuqi Abdul Rahim & Muhammad Akramin Kamaruzaman
- PESAN ABADI BUMI DAN LANGIT KEPADA MANUSIA: ANALISIS KOMUNIKASI DAKWAH DALAM TRADISI PEMBACAAN KITTA TULKIYAMAT DALAM MASYARAKAT MAKASSAR ...81-96
Nur Setiawati Mappaselleng & Ahmad Zaharuddin Sani Ahmad Sabri
- NILAI PENCAPAIAN DAN ORIENTASI MASA HADAPAN REMAJA ORANG ASLI DI NEGERI PAHANG DAN PERAK, MALAYSIA ...97-109
Azlina Mohd Khir, Ma'rof Redzuan, Hanina H. Hamsan & Mohd Ibrani Shahrinin
- PENERIMAAN MASYARAKAT TERHADAP AKTIVITI RUKUN TETANGGA MENGIKUT JANTINA ...110-127
Ahmad Zaharuddin Sani Ahmad Sabri & Nur Syafiqah Huda Mohd Rashidi
- MAQASID SYARIAH DALAM PEMBINAAN FATWA BERKAITAN AMALAN RENTAS AGAMA DAN RENTAS BUDAYA DI MALAYSIA ...128-147
Wan Zulkifli Wan Hassan, Nabilah Abdullah, Jamsari Alias, Azizi Umar & Nazri Muslim
- ADAB IKHTILAF DALAM DAKWAH ISLAMIYAH ...148-165
Mohamad Zulkifli Abdul Ghani, Abdul Ghafar Don, Adawiyah Ismail & Abu Dardaa Mohamad
- SISTEM KAD PERAKAM WAKTU (KPW) ERA KEPIMPINAN TUN DR MAHATHIR MOHAMAD DI MALAYSIA ...166-183
Muniroh Abdul Rohman, Ahmad Zaharuddin Sani Ahmad Sabri
- ANTI-MUSLIM CAMPAIGN IN SRI LANKA AND RESPONSES OF THE BUDDHISTS ...184-201
Ahamed Sarjoon Razick, Khaidzir Hj Ismail, Ahmad Sunawari Long & Kamarudin Salleh
- BOOK REVIEW: PRESENTING ISLAM IN THE WEST ...202-204
Abdul Ghafar Don

Nilai Pencapaian dan Orientasi Masa Hadapan Remaja Orang Asli di Negeri Pahang dan Perak, Malaysia

Achievement Value and Future Orientation among Orang Asli Adolescents in
the States of Pahang and Perak, Malaysia

AZLINA MOHD KHIR*
MA'ROF REDZUAN
HANINA H. HAMSAN
MOHD IBRANI SHAHRIMIN

ABSTRAK

Kajian ini dilakukan untuk mengenal pasti tahap nilai pencapaian dan orientasi masa hadapan remaja Orang Asli. Ia juga bertujuan untuk menentukan perbezaan nilai pencapaian dan orientasi masa hadapan berdasarkan pencapaian akademik responden. Kajian ini melibatkan 402 remaja Orang Asli di negeri Pahang dan Perak yang dipilih melalui kaedah persampelan pelbagai peringkat. Data dikumpul menggunakan borang soal selidik melalui prosedur tadbir sendiri dengan pemantauan minima oleh penyelidik. Hasil kajian mendapati responden secara puratanya lemah dalam pelajaran dan mempunyai tahap nilai pencapaian serta orientasi masa hadapan yang sederhana. Kajian juga mendapati nilai pencapaian ($F(2, 399) = 11.14; p < 0.01$) dan orientasi masa hadapan ($F(2, 399) = 28.11; p < 0.01$) berbeza secara signifikan berdasarkan tahap pencapaian akademik. Responden yang mempunyai tahap pencapaian akademik yang lebih baik mempunyai tahap nilai pencapaian yang lebih tinggi dan orientasi masa hadapan yang lebih optimis, berbanding rakan yang rendah tahap pencapaian akademiknya. Kesimpulannya, faktor psikologikal seperti nilai pencapaian dan orientasi masa hadapan berkait rapat dengan pencapaian akademik pelajar. Justeru, dalam usaha mempertingkatkan mutu akademik para pelajar Orang Asli, kedua-dua faktor tersebut perlu diberikan perhatian.

Kata Kunci: *Nilai pencapaian, orientasi masa hadapan, pencapaian akademik, remaja, Orang Asli.*

ABSTRACT

This study was conducted to identify the level of achievement value and future orientation among Orang Asli Adolescents. It is also to determine the differences of achievement value and future orientation according to academic achievement. This study involved 402 Orang Asli adolescents in the state of Pahang and Perak, who were selected through multi-stage sampling technique. Data were collected using questionnaires through a self-administered procedure with minimal monitoring by researcher. The study found that respondents were averagely weak in their studies, and have moderate level of achievement value and future orientation. This study also indicated that the achievement value ($F(2, 399) = 11.14$; $p < 0.01$) and future orientation ($F(2, 399) = 28.11$; $p < 0.01$) showed significant differences based on academic achievement. Respondents who achieved higher level in academic also possess higher level of achievement value and more optimist in future orientation compare to their friends who obtained lower level of academic achievement. As a conclusion, psychological factors such as achievement value and future orientation are closely related to academic achievement. Thus, in order to improve the academic performance of Aboriginal students, both factors should be given attention.

Keywords: *Achievement value, future orientation, academic achievement, adolescents, Orang Asli.*

PENGENALAN

Remaja adalah tempoh peralihan daripada zaman kanak-kanak kepada zaman dewasa yang melibatkan perubahan biologi, kognitif dan sosioemosi (Santrock, 2008). Perubahan tersebut bermula daripada perkembangan fungsi seksual kepada proses pemikiran yang lebih abstrak. Penyelidik-penyelidik dalam bidang psikologi perkembangan bersetuju bahawa perkataan remaja bukan hanya merujuk kepada proses biologi sahaja, tetapi perkataan ini turut meliputi perkembangan psikososial individu dalam konteks budaya. Malah, masa depan sesuatu budaya itu sangat bergantung kepada keberkesanan persediaan remaja untuk melangkah ke alam dewasa. Perkembangan pada peringkat remaja ini turut dilalui oleh remaja dari kalangan minoriti Orang Asli di Malaysia.

Komuniti Orang Asli adalah satu-satunya komuniti peribumi yang terdapat di Semenanjung Malaysia. Sebahagian besar daripada mereka masih tinggal di kawasan pedalaman di beberapa negeri seperti Pahang, Perak, Kelantan, Terengganu, Johor, Negeri Sembilan, Melaka dan Kedah. Komuniti Orang Asli bukanlah suatu kaum minoriti yang bersifat

homogen, tetapi mereka merupakan suatu kaum yang heterogen yang mana terdapat perbezaan unik dari segi sosio-budaya dan psikososio-kognitif bagi setiap kaum (Jabatan Kemajuan Orang Asli, 2011).

Dalam konteks masyarakat minoriti khususnya masyarakat Orang Asli, tahap pendidikan dalam kalangan golongan ini masih jauh ketinggalan jika dibandingkan dengan masyarakat arus perdana. Malah, kadar keciciran di peringkat sekolah rendah dan menengah rendah masih lagi tinggi. Sebagai contoh, daripada 4,431 murid Orang Asli yang tamat darjah enam pada tahun 2009, hanya 3,145 orang sahaja yang menyambung pelajaran ke tingkatan satu pada tahun 2010. Ini bererti kadar keciciran adalah sebanyak 29.02 peratus, dan kadar tersebut masih lagi tinggi (Jabatan Kemajuan Orang Asli, 2011). Tahap pendidikan yang rendah dalam kalangan Orang Asli sering dikaitkan dengan kemiskinan dan kemunduran, malah ia turut menjadi penghalang kepada mereka untuk mencapai kemajuan.

Oleh itu, timbul persoalan bagaimanakah pandangan dan pemikiran remaja Orang Asli terhadap masa hadapan mereka? Adakah mereka optimis untuk berjaya dalam pendidikan? Dan bagaimana pula dengan nilai untuk mencapai kejayaan? Nilai pencapaian adalah matlamat untuk mencapai kejayaan peribadi menerusi demonstrasi kecekapan berdasarkan kepada standard atau piawai sosial. Ia juga berkait dengan keinginan untuk menonjol sebagai cemerlang dan berjaya untuk mencapai cita-cita (Schwartz, 1992; 2012). Manakala, orientasi masa hadapan adalah fenomena kognitif-motivasi yang menggambarkan jangkaan sesuatu perkara (Trommsdorff, Burger, & Fuchsle, 1982), yang melihat sejauhmana seseorang itu optimis atau pesimis terhadap masa hadapan (Trommsdorff & Lamm, 1980). Kejayaan akademik sangat berkait dengan nilai pencapaian (Schwartz, 1992) dan perasaan positif terhadap masa hadapan seperti optimis (Peterson, 2000; Chang & Sanna, 2003). Sekiranya pelajar Orang Asli tidak optimis terhadap masa hadapan, maka usaha untuk berjaya dalam pelajaran agak sukar dicapai.

Justeru, kajian ini dilakukan bertujuan untuk mengenal pasti tahap nilai pencapaian dan orientasi masa hadapan remaja Orang Asli, di samping menentukan perbezaan faktor tersebut mengikut tahap pencapaian akademik remaja yang dikaji. Dengan memahami kekuatan dan kelemahan yang ada pada remaja Orang Asli, kita dapat membantu mereka menjalankan tugas perkembangannya dengan lebih baik agar mereka juga berjaya seperti kebanyakan remaja arus perdana.

METODOLOGI

Sampel dan Lokasi Kajian

Responden kajian ini terdiri daripada 402 pelajar Orang Asli dari sepuluh buah sekolah menengah di negeri Perak dan Pahang. Responden dipilih melalui kaedah persampelan pelbagai peringkat (*multi-stage sampling*) yang melibatkan tiga tahap iaitu pemilihan sampel negeri, sekolah dan pelajar. Sepuluh buah sekolah menengah yang terlibat dalam kajian ini adalah SMK Tapah, SMK Ulu Kinta, SMK Muhibbah, SMK Syekh Abdul Ghani, SMK Sultan Idris Shah II, SMK Orang Kaya Haji, SMK Felda Sg. Koyan, SMK Kuala Krau, SMK Sultan Ahmad Shah dan SMK Karak.

Prosedur dan Instrumen

Data dikumpul menggunakan borang soal selidik yang ditadbir sendiri oleh responden dengan pemantauan minima oleh penyelidik. Soal selidik yang digunakan untuk kajian ini mengandungi tiga bahagian iaitu : 1) Maklumat Latar belakang Responden, 2) Alat Ukuran Nilai Pencapaian, dan 3) Ujian Orientasi Kehidupan Belia (*Youth Life Orientation Skill*).

Maklumat latar belakang responden mengandungi jantina, umur, suku kaum, status penginapan di asrama dan pencapaian akademik. Skor bagi pencapaian akademik dikira berdasarkan empat subjek terpilih iaitu Bahasa Malaysia, Bahasa Inggeris, Matematik dan Sains dalam Ujian Pencapaian Sekolah Rendah (UPSR) bagi pelajar tingkatan dua Penilaian Menengah Rendah (PMR) bagi pelajar tingkatan empat.

Alat ukuran nilai pencapaian telah dibina sendiri oleh penyelidik dengan mengadaptasi *Schwartz Value Survey* (SVS). Alat ukuran ini mempunyai 13 kenyataan, di mana responden dikehendaki menandakan persetujuan sama ada kenyataan tersebut penting dalam kehidupan mereka, berdasarkan skala empat pilihan iaitu “Sangat Tidak Penting” (1) hingga kepada “Sangat Penting” (4). Julat skor adalah antara 13 hingga 52, dan seterusnya dibahagikan kepada tiga tahap berdasarkan formula min teoritikal dan sisihan piawai. Semakin tinggi skor menunjukkan responden lebih mementingkan nilai pencapaian. Alat ukuran ini mempunyai nilai kebolehpercayaan Alpha Cronbach sebanyak 0.892.

Ujian Orientasi Kehidupan Belia (*Youth Life Orientation Skill*) telah digunakan untuk mengukur jangkaan positif dan negatif kanak-kanak terhadap masa hadapan. UOKB telah dibina oleh Ey, Hadley, Allen,

Palmer, Klosky, Deptula, Thomas dan Cohen (2005) berdasarkan *Life Orientation Test-Revised (LOT-R)* oleh Scheier, Carver dan Bridges (1994). UOKB mengandungi 16 item termasuk 2 *filler item*, dengan nilai kebolehpercayaan Alpha Cronbach sebanyak 0.657. Responden dikehendaki mengesahkan sama ada item-item yang dinyatakan “Sangat Benar” (3) kepada “Sangat Tidak Benar” (0). Julat skor adalah antara 0 hingga 42, di mana semakin tinggi skor menunjukkan responden cenderung kepada orientasi masa hadapan yang optimis dan semakin rendah skor adalah pesimis.

Analisis Data

Analisis statistik yang digunakan dalam kajian ini adalah ujian korelasi Pearson, Ujian ANOVA sehalu dan Ujian *Post Hoc Multiple Comparisons*.

HASIL KAJIAN

Maklumat Latar belakang Responden

Jadual 1 memaparkan maklumat latar belakang responden yang berkenaan dengan gender, umur, suku kaum, status penginapan di asrama dan pencapaian akademik responden. Responden kajian ini terdiri daripada 232 orang remaja yang berumur 14 tahun (tingkatan dua) dan 170 orang remaja yang berumur 16 tahun (tingkatan empat). Majoriti (60.95%) responden adalah perempuan dan lebih daripada separuh (63.43%) responden adalah daripada suku kaum Semai. Sebahagian besar daripada responden (77.10%) menginap di asrama.

Jadual 1: Maklumat Latar Belakang Responden

Pemboleh ubah	n	(%)	Pemboleh ubah	n	(%)
1.Jantina			4.Status Penginapan di Asrama		
Lelaki	157	(39.05)	Ya	310	(77.10)
Perempuan	245	(60.95)	Tidak	92	(22.90)
2.Umur			5. Pencapaian Akademik		
14	232	(57.72)	A (80-100)	10	(2.50)

16	170	(42.28)	B (65-79)	36	(9.00)
Min :	14.85;		C (50-64)	94	(23.40)
S.P.:	0.989		D (40-49)	102	(25.40)
3. Suku Kaum			E (20-39)	148	(37.95)
Jakun	2	(0.50)	Min:	44.24;	S.P.:
				15.87	
Semelai	2	(0.50)	6. Pendapatan Ibu		
Temuan	5	(1.24)	Bapa		
Jahut	30	(7.46)	≤ RM499	214	(66.05%)
Semai	255	(63.43)	RM500-RM999	59	(18.21)
Semoq Beri	1	(0.25)	RM1000-RM1499	24	(7.41)
Temiar	103	25.62	RM1500-RM1999	11	(3.40)
Jahai	4	(1.00)	≥ RM2000	16	(4.94)
			Min:	503.35;	S.P.:
				549.69	

Bagi pencapaian akademik, penyelidik telah membahagikan peratus pencapaian akademik responden kepada lima tahap berdasarkan gred dan peratusan yang kebiasaannya digunakan oleh pihak sekolah (rujuk Jadual 1). Kajian mendapati min keseluruhan pencapaian akademik remaja yang dikaji ialah 44.24 yang menunjukkan secara purata responden mencapai gred D. Dapatan kajian menunjukkan bahawa prestasi akademik remaja Orang Asli masih lemah. Seterusnya, jumlah pendapatan bulanan ibu bapa untuk kajian ini merujuk kepada keseluruhan pendapatan ibu dan bapa responden bagi sebulan berdasarkan maklumat yang dilaporkan oleh responden. Umumnya, keluarga responden yang terlibat dalam kajian ini mempunyai pendapatan yang agak rendah (min = RM503.35). Sebilangan besar keluarga responden iaitu 214 keluarga (66.05%) memperoleh pendapatan bulanan kurang daripada RM500. Berdasarkan Unit Perancang Ekonomi (2011), purata garis kemiskinan bagi Semenanjung Malaysia pada tahun 2009 ialah RM760, manakala kemiskinan tegar ialah RM460. Ini bermakna, lebih separuh daripada responden berada dalam isi rumah yang miskin tegar.

Nilai Pencapaian dan Orientasi Masa Hadapan Remaja Orang Asli

Berdasarkan keputusan yang dipaparkan dalam Jadual 2, majoriti responden (66.9%) mempunyai tahap nilai pencapaian sederhana dengan nilai purata 44.50 (S.P. = 4.92), diikuti tahap tinggi (17.4%) dan tahap rendah (15.7%). Skor tinggi menunjukkan responden mementingkan nilai pencapaian, manakala skor rendah menunjukkan responden kurang mementingkan nilai pencapaian. Kajian ini mendapati remaja Orang Asli yang dikaji mempunyai keinginan untuk berjaya dan cemerlang pada tahap sederhana diikuti tahap tinggi.

Jadual 2: Skor dan Tahap Nilai Pencapaian dan Orientasi Masa Hadapan Remaja Orang Asli

Pembolehubah	n	%	Purata	S.P	Min	Mak
Nilai Pencapaian						
Rendah (31-39)	63	15.7	44.50	4.92	31	52
Sederhana (40-49)	269	66.9				
Tinggi (50-52)	70	17.4				
Orientasi Masa Hadapan						
Rendah (17-22)	63	15.7	25.62	3.41	17	34
Sederhana (23-28)	265	65.9				
Tinggi (29-34)	74	18.4				

Dapatan kajian ini sedikit berbeza dengan dapatan-dapatan sebelum ini yang sering mengaitkan Orang Asli mahupun orang miskin dengan stigma negatif seperti kurang bermotivasi, kurang keinginan untuk berjaya dan mempunyai nilai pencapaian yang rendah. Kajian oleh Azlina (2010) mendapati komuniti Melayu miskin meletakkan nilai pencapaian (bercita-cita tinggi) pada kedudukan yang rendah atau tidak penting. Ini kerana responden miskin lebih mementingkan nilai-nilai moral seperti bertanggungjawab, patuh, sopan-santun, memaafkan dan kasih sayang, berbanding nilai kemampuan atau nilai pencapaian seperti bercita-cita tinggi, berupaya dan intelektual. Cozzarelli et al. (2001) pula mendapati trait negatif seperti kurang berupaya, tidak bermotivasi dan tidak intelektual menjadi ciri-ciri orang miskin berbanding kumpulan pertengahan yang mempunyai ciri-ciri yang lebih positif. Namun, hasil

kajian ini menunjukkan bahawa terdapat kecenderungan remaja Orang Asli untuk menjadi lebih baik dan berjaya, memandangkan majoriti daripada mereka mempunyai tahap nilai pencapaian yang sederhana diikuti oleh tahap tinggi.

Seterusnya, keputusan yang dipaparkan dalam Jadual 2 menunjukkan majoriti responden mempunyai tahap orientasi masa hadapan yang sederhana (65.9%) dengan skor purata 25.62 (S.P. = 3.41), diikuti oleh tahap tinggi (18.4%) dan tahap rendah (15.7%). Menurut Ma'rof (2010), terdapat pandangan daripada kakitangan JAKOA sendiri yang mempersepsikan bahawa umumnya sikap komuniti Orang Asli amat sukar diubah untuk menerima perubahan yang dirancang. Walau bagaimanapun, kajian ini mendapati remaja Orang Asli mempunyai tahap orientasi masa hadapan yang sederhana dan mengarah kepada optimis. Ini menunjukkan golongan muda Orang Asli semakin optimis terhadap masa hadapan yang lebih baik dan semakin menerima perubahan positif terhadap kehidupan. Optimisme telah terbukti memainkan peranan dalam mood yang positif, kecekalan, baik dalam penyelesaian masalah, dan kejayaan akademik dan pekerjaan (Peterson, 2000).

Perbezaan Nilai Pencapaian dan Orientasi Masa Hadapan Remaja Orang Asli berdasarkan Tahap Pencapaian Akademik

Analisis varians (ANOVA) sehalu telah digunakan untuk menguji H_{a1} dengan andaian bahawa nilai pencapaian berbeza mengikut tahap pencapaian akademik. Dalam bahagian ini pencapaian akademik diklasifikasikan kepada tiga tahap iaitu rendah, sederhana dan tinggi, berbeza dengan klasifikasi dalam maklumat latar belakang responden (Jadual 1). Klasifikasi adalah berdasarkan min teoritikal dan sisihan piawai. Responden yang memperoleh skor melebihi 61 berada pada tahap tinggi dalam pencapaian akademik. Sebaliknya, responden yang mendapat skor antara 29-61 berada pada tahap sederhana, dan skor kurang daripada 29 berada pada tahap rendah dalam pencapaian akademik.

Keputusan dalam Jadual 3 menunjukkan nilai pencapaian berbeza secara signifikan pada aras 0.01 bagi tiga tahap pencapaian akademik, $F(2,399) = 11.14$, $p = 0.00$; *partial eta Squared* = 0.053 dengan magnitud kesan saiz yang kecil. Ini membawa maksud bahawa nilai pencapaian remaja Orang Asli adalah berbeza berdasarkan tahap pencapaian akademik mereka.

Jadual 3: Keputusan Analisis ANOVA Nilai Pencapaian Berdasarkan Tahap Pencapaian Akademik

Sumber Variasi	JKD	dk	MKD	F	p
Antara Kumpulan	513.33	2	256.66	11.14	0.00*
Dalam Kumpulan	9197.16	399	23.05		
Total	9710.49	401			

* $p < 0.01$

Seterusnya, untuk menentukan min kumpulan mana yang berbeza secara signifikan, ujian *Post Hoc Multiple Comparisons* telah dilakukan. Keputusan Ujian *Post Hoc* yang dipaparkan dalam Jadual 4 menunjukkan bahawa perbezaan yang signifikan berlaku antara ketiga-tiga kumpulan pada aras 0.05. Secara keseluruhan, kumpulan tahap pencapaian akademik yang tinggi, mempunyai nilai pencapaian lebih tinggi berbanding kumpulan tahap pencapaian akademik sederhana dan rendah. Begitu juga dengan kumpulan pencapaian akademik sederhana mempunyai nilai pencapaian lebih tinggi berbanding kumpulan tahap pencapaian akademik yang rendah. Oleh itu, H_{a1} berjaya diterima.

Jadual 4: Perbezaan Nilai Pencapaian Berdasarkan Kumpulan

Kumpulan (A dan B)	Perbezaan Min (A-B)	Aras Signifikan
Tahap Tinggi dan Tahap Rendah	3.63*	0.00
Tahap Tinggi dan Tahap Sederhana	1.56*	0.04
Tahap Sederhana dan Tahap Rendah	2.06*	0.00

* $p < 0.05$

Hasil kajian ini menunjukkan bahawa nilai pencapaian berbeza secara signifikan berdasarkan tahap pencapaian akademik remaja Orang Asli yang dikaji. Kumpulan pelajar yang cemerlang atau tinggi tahap pencapaian akademik mempunyai tahap nilai pencapaian yang lebih tinggi berbanding kumpulan yang kurang cemerlang. Hasil kajian ini menyokong pandangan Schwartz (1992) yang menyatakan bahawa pendidikan mempunyai hubungan yang positif dengan nilai pencapaian. Ini bermakna, pelajar-pelajar Orang Asli yang lebih cemerlang, mempunyai lebih keinginan untuk menonjol sebagai cemerlang dan berjaya untuk mencapai cita-cita. Sebaliknya, pelajar-pelajar Orang Asli yang kurang cemerlang mempunyai kurang keinginan untuk berjaya. Justeru, terdapat perbezaan

yang signifikan nilai pencapaian berdasarkan tahap akademik remaja Orang Asli, di mana semakin tinggi tahap pencapaian akademik, semakin tinggi nilai pencapaian yang dimiliki remaja tersebut.

Hipotesis seterusnya yang dibentuk ialah terdapat perbezaan orientasi masa hadapan berdasarkan tahap pencapaian akademik (H_{a2}). Hasil analisis ANOVA satu hala yang dipaparkan dalam Jadual 5 menunjukkan orientasi masa hadapan berbeza secara signifikan pada aras 0.01 bagi tiga tahap pencapaian akademik, $F(2,399) = 28.11$, $p = 0.00$; *partial eta Squared* = 0.12 dengan magnitud kesan saiz yang sederhana.

Jadual 5: Keputusan Analisis ANOVA Orientasi Masa Hadapan Berdasarkan Tahap Pencapaian Akademik

Sumber Variasi	JKD	dk	MKD	F	p
Antara Kumpulan	576.36	2	288.18	28.11	0.00*
Dalam Kumpulan	4090.17	399	10.25		
Total	4666.53	401			

* $p < 0.01$

Seterusnya, untuk menentukan min orientasi masa hadapan kumpulan mana yang berbeza secara signifikan, ujian *Post Hoc Multiple Comparisons* telah dilakukan. Keputusan Ujian *Post Hoc* yang dipaparkan dalam Jadual 6 menunjukkan bahawa perbezaan yang signifikan pada aras 0.01 berlaku antara tahap tinggi dengan tahap rendah dan sederhana, juga tahap sederhana dengan tahap rendah. Secara keseluruhan, orientasi masa hadapan kumpulan tahap pencapaian akademik tinggi adalah lebih tinggi (optimis) berbanding kumpulan tahap sederhana dan tahap rendah. Oleh itu, H_{a2} berjaya diterima.

Jadual 6: Perbezaan Orientasi Masa Hadapan Berdasarkan Kumpulan

Kumpulan (A dan B)	Perbezaan Min (A-B)	Aras Signifikan
Tahap Tinggi dan Tahap Rendah	3.82*	0.00
Tahap Tinggi dan Tahap Sederhana	2.49*	0.00
Tahap Sederhana dan Tahap Rendah	1.34*	0.00

* $p < 0.01$

Hasil kajian menunjukkan orientasi masa hadapan berbeza secara signifikan mengikut tahap pencapaian akademik remaja Orang Asli yang dikaji. Kumpulan pelajar yang cemerlang atau tinggi tahap pencapaian

akademik mempunyai tahap orientasi masa hadapan yang lebih tinggi (optimis) berbanding kumpulan yang kurang cemerlang. Hasil kajian ini menyokong dapatan oleh Chang & Sanna (2003) dan Peterson (2000) yang mendapati perasaan positif berhubung masa hadapan seperti optimis berkait dengan kejayaan akademik. Ini bermakna, pelajar-pelajar Orang Asli yang mempunyai tahap pencapaian akademik yang lebih baik mempunyai orientasi masa hadapan yang lebih optimis, sebaliknya pelajar-pelajar Orang Asli yang lemah mempunyai orientasi masa hadapan yang lebih pesimis.

KESIMPULAN

Kajian ini mendapati majoriti responden berasal dari keluarga yang miskin dan mempunyai pencapaian akademik yang masih lemah. Responden yang dikaji mempunyai tahap nilai pencapaian dan orientasi masa hadapan yang sederhana, diikuti tahap tinggi. Keadaan ini menunjukkan bahawa terdapat kecenderungan remaja Orang Asli untuk menjadi lebih baik dan berjaya. Walau bagaimanapun, pihak yang bertanggungjawab seperti para pendidik perlu mengambil perhatian terhadap kumpulan yang sederhana rendah untuk mengelak kumpulan tersebut tersasar ke tahap nilai pencapaian yang lebih rendah dan orientasi masa hadapan yg lebih pesimis. Orang Asli umumnya merupakan golongan yang berisiko. Jika dibiarkan dengan dunia mereka sendiri, mereka akan terus berada pada zon selesa. Sikap komuniti Orang Asli yang mudah berasa selesa dengan keadaan kehidupan mereka menjadikan mereka kurang bersemangat dan kurang berdaya maju untuk mengubah atau memperbaiki kehidupan yang dilalui. Seterusnya, kajian mendapati nilai pencapaian dan orientasi masa hadapan berbeza secara signifikan berdasarkan tahap pencapaian akademik remaja Orang Asli. Remaja yang mempunyai tahap pencapaian akademik yang lebih baik mempunyai tahap nilai pencapaian yang lebih tinggi, dan lebih optimis terhadap masa hadapan. Sebaliknya, remaja yang rendah akademik mempunyai tahap nilai pencapaian yang lebih rendah dan pesimis terhadap masa hadapan. Orang yang optimis akan menjangkakan hasil atau kesudahan masa hadapan yang positif, menggunakan mekanisme yang stabil untuk berdepan dan seterusnya menangani masalah (Scheier et al. 1992). Golongan remaja Orang Asli yang berada pada tahap pesimis iaitu mempunyai lebih jangkaan negatif terhadap masa hadapan perlu diberikan semangat dan motivasi agar mereka akan lebih optimis terhadap masa hadapan, maju dan berjaya kelak. Sebagai kesimpulannya, faktor-faktor

psikologi seperti nilai pencapaian dan orientasi masa hadapan berkait rapat dengan tahap pencapaian akademik dan memainkan peranan yang sangat penting dan diperlukan oleh remaja Orang Asli untuk terus berjaya dan mencapai kemajuan dalam hidup mereka.

RUJUKAN

- Azlina, M. K. (2010). *Hubungan antara sistem nilai dengan sikap dan motivasi pencapaian komuniti Melayu miskin bandar dan luar bandar*. Tesis Sarjana, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Chang, E. C., & Sanna, L. J. (2003). Experience of life hassles and psychological adjustment among adolescents: Does it make a difference if one is optimistic or pessimistic? *Personality & Individual Differences, 34* (5), 867-879.
- Cozzarelli, C., Wilkinson, A., & Tagler, M. J. (2001). Attitudes toward the poor and attributions for poverty. *Journal of Social Issues, 57*(2), 207-227.
- Ey, S., Hadley, W., Allen, D.N., Palmer, S., Klosky, J., Deptula, D., Thomas, J., & Cohen, R. (2005). A new measure of children's optimism and pessimism: The youth life orientation test. *Journal of Child Psychology and Psychiatry (46)*5, 548-558.
- Jabatan Kemajuan Orang Asli. (2011). *Pelan Strategik Komuniti Orang Asli: 2011-2015*. Kuala Lumpur: Bahagian Perancangan dan Penyelidikan Jabatan Kemajuan Orang Asli.
- Malaysia. (2011). *Rancangan Malaysia Kesepuluh 2011-2015*. Kuala Lumpur: Percetakan Negara.
- Ma'rof, R. (2010). Pembangunan dan kemunduran komuniti peribumi: Kes kemiskinan dalam komuniti Orang Asli. Dalam Laily, P. & Sharifah, A. H. (Pyt.), *Kemiskinan di Malaysia: Isu Fundamental dan Paparan Realiti* (pp. 96-131). Serdang, Malaysia: Penerbit Universiti Putra Malaysia.
- Peterson, C. (2000). The future of optimism. *American Psychologist, 55* (1), 44-55.
- Santrock, J. W. (2008). *Adolescence* (12th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Scheier, M. F., & Carver, C. S. (1992). Effects of optimism on psychological and physical well-being: Theoretical overview and empirical update: *Cognitive Therapy and Research, 16*, 201-228.

- Scheier, M. F., Carver, C. S., & Bridges, M. W. (1994). Distinguishing optimism from neuroticism: A reevaluation of the Life Orientation Test. *Journal of Personality and Social Psychology*, *67*, 1063-1078.
- Schwartz, S. H. (1992). Universals in the content and structure of values: Theory and empirical test in 20 countries. In M. Zanna (Ed.), *Advances in experimental social psychology* (25), 1-65. New York: Academic Press.
- Schwartz, S. H. (2012). An overview of the Schwartz Theory of Basic Values. *Online Reading in Psychology and Culture*, *2*(1). <http://dx.doi.org/10.9707/2307-0919.1116>. Retrieved 20 September 2013.
- Trommsdorff, G., Burger, C., & Fuchsle, T. (1982). Social and psychological aspects of future orientation. In M. Irle (Ed.), *Studies in decision making: Social psychological and socio-economic analyses* (pp. 167-194). New York, NY: Walter de Gruyter.
- Trommsdorff, G., & Lamm, H. (1980). Future orientation of institutionalized and noninstitutionalized delinquents and nondelinquents. *European Journal of Social Psychology*, *10*, 247-278.

*Azlina Mohd Khir
Jabatan Sains Kemasyarakatan dan Pembangunan
Fakulti Ekologi Manusia
Universiti Putra Malaysia
Mel-e: m_azlina@upm.edu.my